

Bireylerin Plastik, Estetik ve Kozmetik Cerrahi Kararlarında İnternetin Etkisi ve Potansiyel Riskler: Bibliyometrik Analiz

The Effect of the Internet and Potential Risks on Individuals' Plastic, Aesthetic, and Cosmetic Surgery Decisions: Bibliometric Analysis

 Songül BİŞKİN ÇETİN^a, Fatma CEBECİ^a

^aAkdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD, Antalya, Türkiye

ÖZET Amaç: Son yıllarda kozmetik cerrahi prosedürleri giderek daha popüler hâle gelmiştir. Cerrahiye karar vermede internetin önemli bir rol oynadığı vurgulanmaktadır. Bu nedenle çalışmada plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanan hastaların karar verme sürecinde internet kullanma durumlarına yönelik mevcut araştırmaların eğilimlerini ve öne çıkanları belirlemek amacıyla bibliyometrik analiz yapılmıştır. **Gereç ve Yöntemler:** Veriler için “Web of Science Core Collection” veri tabanı kullanılmış ve ileri düzey tarama yapılmıştır. Yayın sayıları, en çok yayın yapan dergiler, ülkeler, kurumlar, yazarlar ve anahtar kelimeler “VOSviewer” programı aracılığıyla görselleştirilmiştir. Analiz için “R Studio” programı kullanılmıştır. Erken erişim, bildiri ve kitap analize dâhil edilmemiştir. **Bulgular:** 1999-2023 yılları arasında 153 çalışma analize dâhil edilmiştir. Çalışmaların %93,46’sının araştırma makalesi olduğu belirlenmiştir. Otuz dokuz farklı ülkedeki araştırmacılar tarafından üretilen çalışmalar 77 çeşitli dergide yayımlanmıştır. En çok yayın üreten ülkenin Amerika Birleşik Devletleri ve kurumun Stanford Üniversitesi olduğu tespit edilmiştir. “Journal of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgery” en fazla yayın yapan dergi olarak bulunmuştur. “Breast reconstruction”, “breast cancer”, “social media”, “plastic surgery”, “surgery” en sık kullanılan anahtar kelimelerdir. **Sonuç:** Çalışmada; plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanacak hastaların karar verme sürecinde internet kullanma durumlarına yönelik yaklaşık 25 yıllık mevcut araştırmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bulgular alana yönelik kapsamlı bakış açısı sunmaktadır. Klinisyenlere ve araştırmacılara yol gösterici olması beklenmektedir.

ABSTRACT Objective: Cosmetic surgery procedures have become increasingly popular in recent years. It is emphasized that the internet plays an important role in deciding on surgery. For this reason, in the study, a bibliometric analysis was conducted to determine the trends and highlights of existing research on the internet usage in the decision-making process of patients undergoing plastic, aesthetic and cosmetic surgery. **Material and Methods:** The Web of Science Core Collection database was used for the data and advanced scanning was performed. Numbers of publications, most published journals, countries, institutions, authors and keywords were visualized through the VOSviewer program. R Studio program was used for analysis. Book chapters, early Access and proceedings paper are not included in the analysis. **Results:** Between 1999 and 2023, 153 studies were included in the analysis. It was determined that 93.46% of the studies were research articles. Studies produced by researchers in 39 different countries have been published in 77 various journals. It has been determined that the country that produces the most publications is the United States and the institution is Stanford University. Journal of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgery was found to be the journal with the most publications. “Breast reconstruction”, “breast cancer”, “social media”, “plastic surgery”, “surgery” are the most frequently used keywords. **Conclusion:** In the study, a bibliometric analysis of approximately 25 years of existing research on the internet usage status of patients who will undergo plastic, aesthetic and cosmetic surgery in the decision-making process was conducted. The findings provide a comprehensive perspective on the field. It is expected to guide clinicians and researchers.

Anahtar Kelimeler: Plastik, estetik ve kozmetik cerrahi; internet; karar verme; bibliyometrik analiz

Keywords: Plastic, aesthetic and cosmetic surgery; internet; decision making; bibliometric analysis

Son 10 yılda estetik ve kozmetik cerrahi prosedürleri giderek daha popüler hâle gelmiştir. Bu durum, prosedürel yeniliklerin yanı sıra internet ve

sosyal medya erişiminden kaynaklanmaktadır.¹ Plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye karar vermede internet ve sosyal medya önemli bir rol oynamaktadır.^{2,3}

KAYNAK GÖSTERMEK İÇİN:

Bişkin Çetin S, Cebeci F. Bireylerin plastik, estetik ve kozmetik cerrahi kararlarında internetin etkisi ve potansiyel riskler: Bibliyometrik analiz. Türkiye Klinikleri J Health Sci. 2025;10(1):179-87.

Correspondence: Songül BİŞKİN ÇETİN

Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği AD, Antalya, Türkiye

E-mail: biskinsongul@gmail.com

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Health Sciences.

Received: 12 Jun 2024

Received in revised form: 03 Dec 2024

Accepted: 06 Jan 2025

Available online: 16 Jan 2025

2536-4391 / Copyright © 2025 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Hastalar giderek daha fazla sosyal medyadan tavsiye almakta ve kolayca erişilebilen çevrim içi bilgilere güvenmektedir.^{3,4} Bu çevrim içi bilgilerin arasında yanlış ve güncelliğini yitirmiş kavramlarla karşılaşabilmekte ve doğru olmayan bilgilerin yayılımına neden olabilmektedir.⁵ Çoğu internet kaynağı kozmetik cerrahinin komplikasyonlarını vurgulamamaktadır. Bilgilerin ticari yollarla reklam şeklinde edinildiği ve çoğu zaman güvenilir olmadığı belirtilmektedir.⁶ Oysa bilgilendirme, güvenli cerrahinin temel unsurlardan biri olarak Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığının önemle üzerinde durduğu bir konudur.^{7,8}

Sosyal medyada; plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye yönelik doğru bilgilerin verilmesinin ve hasta psikolojisinin dikkate alınmasının önemli olduğu vurgulanmaktadır.⁴ Çevrim içi materyallerin kaliteli ve hastalar tarafından anlaşılabilir olması cerrahi karar verme sürecini ve hasta güvenliğini iyileştirebilir.⁵ Bu nedenle çevrim içi tıbbi bilgilerin karar vermede gerekli faktörleri içermesi ve geniş hasta kitlelerinin anlayabileceği bir dil kullanması hayati önem taşımaktadır.² Özellikle sağlık okuryazarlığı zayıf olan hastalar, yanlış bilgilendirme ve düşük kaliteli dokümanlara karşı savunmasızdır.⁵

Bibliyometrik analiz, büyük hacimli bilimsel verileri analiz etmek ve araştırmak için kullanılan popüler yöntemlerden biridir.⁹ Veriler üzerinde niceliksel ve istatistiksel yöntemleri kullanan bir çalışma alanıdır.^{9,10} Araştırmaların zaman içindeki gelişimlerini ve etkisini inceleme, kanıta dayalı değerlendirme yapabilmek, teoriğe ve pratiğe katkı sağlama gibi birçok avantajı bulunmaktadır.^{10,11} Ayrıca alıntı ve çalışma sayısı, yayın yapan yerler gibi verilerin analiz edilmesine de olanak sağlamaktadır.^{9,10}

Sosyal medyanın tıbbi uygulamaları nasıl etkilediğine dair mevcut literatür hâlen azdır ve daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır.³ Kozmetik ve estetik cerrahi alanında hasta eğitimini geliştirmek için plastik cerrahi camiasındaki sağlık profesyonelleri tarafından daha fazla çalışma yapılması önerilmektedir.⁶

Araştırmaların ve büyük verinin yıllara göre giderek artması, güncel bilgi takibini zorlaştırmaktadır.

Bu durum, bibliyometrik analiz çalışmalarını daha önemli hâle getirmektedir. Çalışmada; plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanacak hastaların karar verme sürecinde internet kullanma durumlarına yönelik mevcut araştırmalara kapsamlı bir bakış sunarak öne çıkan noktaların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın, alandaki araştırmaları sentezleyerek ve mevcut bilgiye genel bir bakış açısı sağlayarak literatürdeki boşlukları doldurması beklenmektedir. Ayrıca araştırmacılara, hastalara ve klinisyenlere konunun önemine yönelik farkındalık oluşturacağı düşünülmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

AMAÇ

Bu çalışmanın amacı, plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye karar verme sürecinde olan bireylerin internet kullanma durumlarına yönelik mevcut araştırmalara kapsamlı bir bakış açısı sunarak dinamikler, eğilimler ve öne çıkanlar hakkında bilgi sağlamaktır.

TASARIM

Tanımlayıcı bibliyometrik tasarım kullanılmıştır.

VERİ TOPLAMA

Veri toplama sürecinde çok fazla akademik yayını kapsaması ve araştırmacılar tarafından sık kullanılması nedeniyle “Web of Science Core Collection (WoSCC)” veri tabanı seçilmiştir. Web of Science (WoS) bibliyometrik analiz için kapsamlı ve güvenilir bilgiyi sağlamakta ve araştırmalar için veri kaynağı olarak kullanılmaktadır.^{10,12}

TARAMA STRATEJİSİ

Çalışma verileri 1 Şubat 2024 tarihinde WoSCC veri tabanında gelişmiş arama stratejisi ile elde edilmiştir. Çalışma verilerinin WoSCC veri tabanından elde edilmesi nedeniyle araştırmaya hiçbir katılımcı dâhil edilmemiştir. Yazarlar kendi arasında yaptığı toplantılar sonrası MesH anahtar kelimeleri doğrultusunda ilgili kriterlere göre tarama yapmıştır. Tarama stratejisi (TS)=(plastic, reconstructive and aesthetic surgery patient) OR (plastic surgery patient) OR (cosmetic surgery patient) AND (Internet utilization) OR (online health information) OR (utilization social media) AND (Surgery decision-making processes)

OR (Surgical decision-making processes) OR (operation decision) olarak belirlenmiştir. WoS TS linki “<https://www.webofscience.com/wos/woscc/summary/215b396f-fb1c-46b4-ac84-f294e817a27a-cde213cd/relevance/1>” olarak sunulmuştur.

Tarama sonucunda 174 makaleye ulaşılmıştır. 2024 yılındaki yayımlanmış makaleler çalışmaya dâhil edilmemiştir. WoS indeks kategorisinde “Social Sciences Citation Index”, “Science Citation Index Expanded” ve “Emerging Sources Citation Index” seçilmiştir. “Document Types article” ve “review article” olarak filtre edilmiştir. Dâhil edilme kriterleri sonrası araştırmada 153 makale değerlendirilmiştir.

VERİ ANALİZİ

Bu çalışmada, veri görselleştirme olanağı ve ücretsiz kullanım sağlayan VOSviewer sürüm 1.6.18; kapsamlı bilimsel analizler için R Studio (sürüm 4.2.1) (Leiden Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Çalışmaları Merkezi, Hollanda) programları kullanılmıştır.^{13,14} Makalelerin ham verileri “BibTeX” formatında dışa aktarılmıştır. Ayrıca yayın sayısı ve ortalama hesaplamaları gibi tanımlayıcı özellikler için Excel (Microsoft, ABD) kullanılmıştır. İki yazar tarafından çalışmalar detaylı incelenmiş ve uygunlukları açı-

sından değerlendirilmiştir. Bir tutarsızlık veya anlaşmazlık olması hâlinde fikir birliği sağlanmaya çalışılmış ancak yazarlar arasında anlaşmazlık olmamıştır.

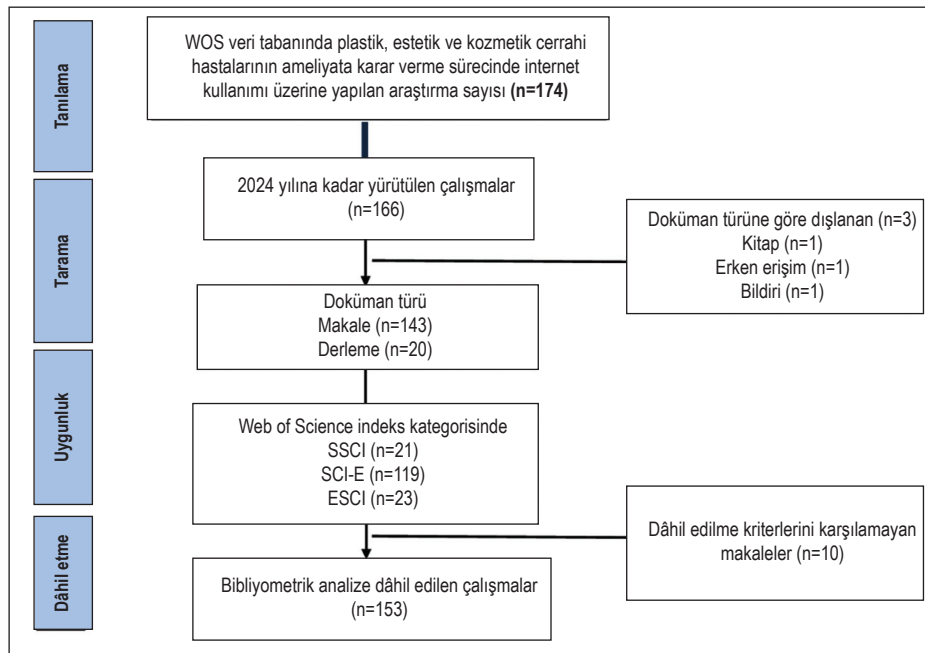
ETİK BİLGİLER

Bu bibliyometrik analiz, insan katılımcılar veya hayvanlar üzerinde doğrudan etkisi olan herhangi bir çalışma içermemektedir. Bibliyometrik analiz çalışmaları bilgilendirilmiş onam ve etik kurul onayı gerektirmemektedir. Çalışma, Helsinki Deklarasyonu prensiplerine uygun olarak hazırlanmıştır.

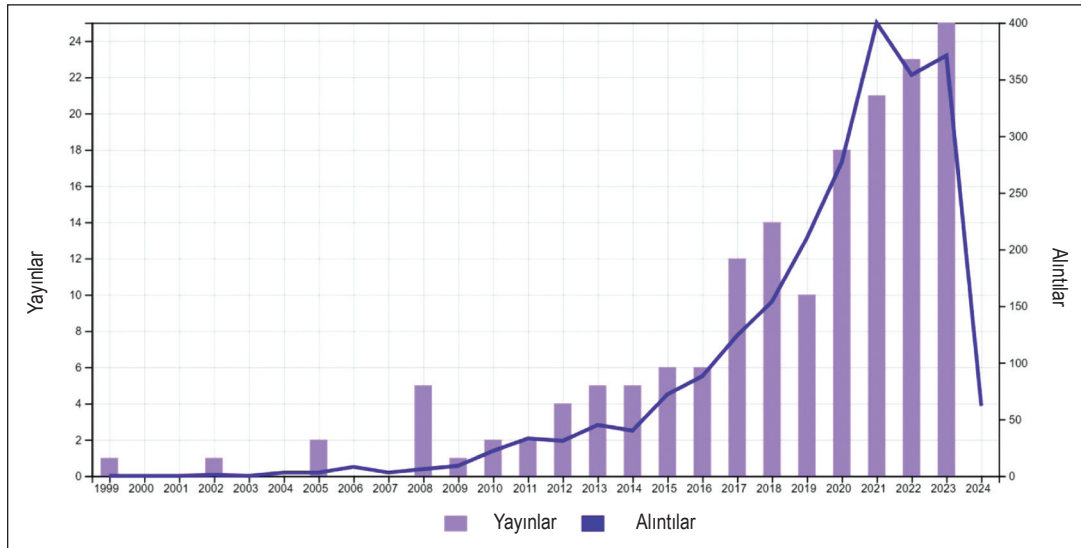
BULGULAR

YAYINLARA GENEL BAKIŞ

Bu çalışmada; plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanacak hastaların karar verme sürecinde internet kullanımına yönelik 153 makale değerlendirilmiştir (Şekil 1). Dâhil edilen çalışmaların 1999-2023 yılları arasında yapıldığı tespit edilmiştir. Yıllık yayın sayıları incelendiğinde, yıllık büyüme oranının %13,75 olduğu görülmüştür. En verimli yılların 2022 (n=23) ve 2023 (n=25) olduğu belirlenmiştir. Alana yönelik yapılan çalışmalarda 2019 yılından itibaren artış olduğu görülmüştür (Şekil 2).

ŞEKİL 1: Prizma diyagramı.

ŞEKİL 2: Zaman içindeki yayınlar ve alıntılar.

Yayımlanan makalelerin yayın dilinin %98,1'inin İngilizce ve %1,9'unun Almanca olduğu tespit edilmiştir. Yayınların %93,46'sının (n=143) araştırma makalesi olduğu belirlenmiştir. Derlenen çalışmaların toplam atıf sayısı 847'dir. En çok atıf alan 10 çalışma toplam atıfların %37,6'sını oluşturmuştur.^{3,15-23} Montemurro ve ark. tarafından "Aesthetic Plastic Surgery"de yayımlanan ve en çok alıntı yapılan çalışma "The Influence of Social Media and Easily Accessible Online Information on the Aesthetic Plastic Surgery Practice: Literature Review and Our Own Experience" idi (Tablo 1).³

Araştırmaya dâhil edilen çalışmalar 39 ülkede yapılmıştır. En çok yayın üreten ülkelerin ABD (n=83), İngiltere (n=20), Kanada (n=11), Avustralya (n=8), Hollanda (n=7) olduğu tespit edilmiştir. En güçlü bağlantılara sahip 3 ülkenin İngiltere [toplam bağlantı gücü (total link strength "TLS")=21; L=14], ABD (TLS=17; L=11) ve Avustralya (TLS=10; L=6) olduğu bulunmuştur (Şekil 3).

Çalışmada, plastik, estetik ve kozmetik cerrahide en fazla yayın yapan organizasyonların ilk 3 sıralaması Stanford (6), Toronto (5) ve Northwestern (5) Üniversiteleridir. Yirmi iki organizasyonun 3 yayın ve üzeri olduğu görülmüştür. En üretken kurumları gösteren ağlar 2 küme olarak belirtilmiştir (TLS=6, L=4). En yüksek ağ bağlantılarına sahip kurumların

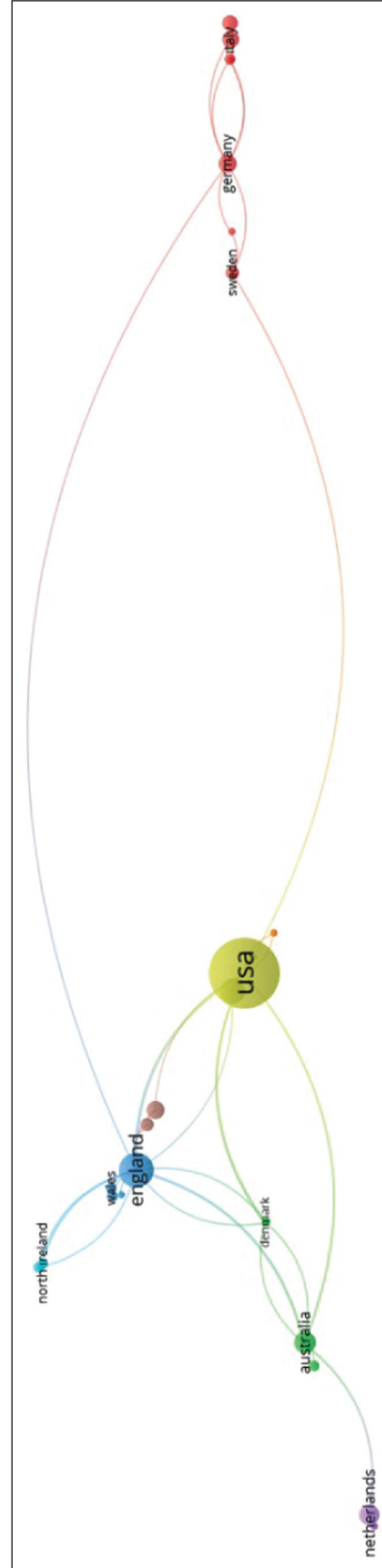
Stanford Üniversitesi (TLS=10, L=10) ve Toronto Üniversitesi (TLS=10, L=9) olduğu tespit edilmiştir (Şekil 4).

Araştırmaların 77 dergide yayımlandığı belirlenmiştir. En çok alıntı yapılan ilk 3 derginin "Journal of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgery" (n=345), "Aesthetic Plastic Surgery" (n=319) ve "Aesthetic Plastic Journal" (n=238) olduğu tespit edilmiştir. Beş derginin 10 ve üzeri yayını olduğu, ağ haritasının bağlantılarının 2 kümeyi içerdiği görülmüştür (TLS=32; L=8) (Şekil 5).

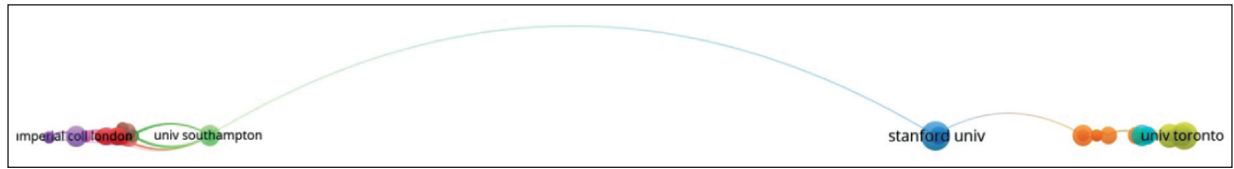
Plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanacak hastaların karar verme sürecinde internet kullanımına yönelik çalışmalarda 352 farklı anahtar kelime kullanıldığı tespit edilmiştir. Mevcut ağlar sadece 4 tekrardan fazla olan anahtar kelimeleri göstermektedir. En fazla kullanılan ilk 5 anahtar kelimenin meme rekonstrüksiyonu (breast reconstruction) (n=14), meme kanseri (breast cancer) (n=11), sosyal medya (social media) (n=8), plastik cerrahi (plastic surgery) (n=8) ve cerrahi (surgery) (n=7) olduğu bulunmuştur. Kullanılan anahtar kelimeler için 4 küme oluşturulmuştur. Küme 1'in; plastik, estetik ve kozmetik cerrahi çalışmalarla, küme 2'nin; hasta karar verme ve internet kullanımına yönelik çalışmalarla, küme 3'ün; meme kanseri cerrahisiyle ilgili çalışmalarla ve küme 4'ün de sağlık okuryazarlığıyla ilgili çalışmalarla iliş-

TABLO 1: En çok atıf alan 10 çalışma (Şubat 2024 itibarıyla).

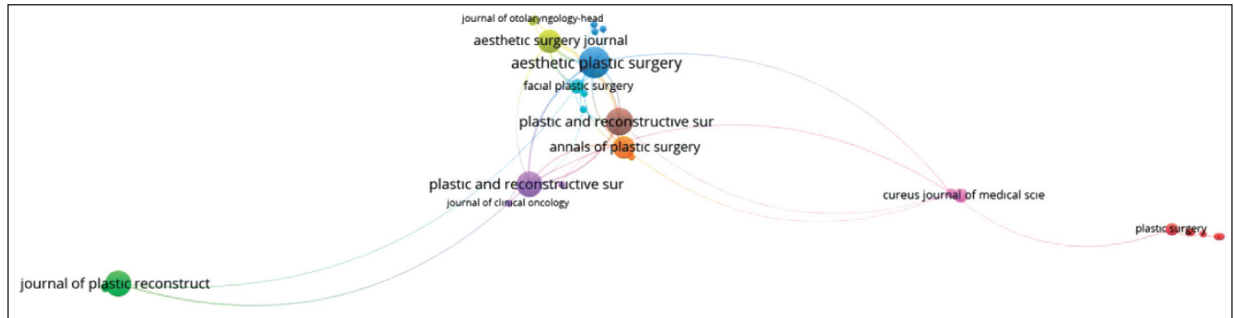
Sıra	Yazarlar	İlk yazarın bulunduğu kurum ve ülke adı	Başlık	Dergi	Yıllık Toplam atf ortalaması
1	Montemurro ve ark. ³	Akademikliniken, Sweden	The influence of social media and easily accessible online information on the aesthetic plastic surgery practice: literature review and our own experience	Aesthetic Plastic Surgery	14,4
2	Gardiner ve ark. ¹⁵	Addenbrooke's Hospital, United Kingdom	Telemedicine and plastic surgery: a review of its applications, limitations and legal pitfalls	Journal of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgery	6
3	Walden ve ark. ¹⁶	Lenox Hill Hospital, United States	Contemporary decision-making and perception in patients undergoing cosmetic breast augmentation	Aesthetic Surgery Journal	3,87
4	Funderburk ve ark. ¹⁷	Dartmouth Hitchcock Medical Center, United States	Innovations in the plastic surgery care pathway: using telemedicine for clinical efficiency and patient satisfaction	Plastic and Reconstructive Surgery	7
5	Ward ve ark. ¹⁸	Rutgers New Jersey Medical School, United States	Google Trends as a resource for informing plastic surgery marketing decisions	Aesthetic Plastic Surgery	6
6	Jejurikar ve ark. ¹⁹	University of Michigan Health Systems, Washington University, St. Louis, MO.	Evaluation of plastic surgery information on the internet	Annals of Plastic Surgery	1,83
7	Dorfman ve ark. ²⁰	Northwestern Memorial Hospital, Chicago, IL	Google ranking of plastic surgeons values social media presence over academic pedigree and experience	Aesthetic Surgery Journal	6,83
8	Tijerina ve ark. ²¹	Stanford University School of Medicine, Stanford, CA	Google Trends as a tool for evaluating public interest in facial cosmetic procedures	Aesthetic Surgery Journal	6,5
9	Montemurro ve ark. ²²		Patients' and surgeons' perceptions of social media's role in the decision making for primary aesthetic breast augmentation	Aesthetic Surgery Journal	4,71
10	Rico ve ark. ²³	Beth Israel Deaconess Medical Center, Harvard Medical School.	Readability assessment of online patient resources for breast augmentation surgery	Plastic and Reconstructive Surgery	3,2

ŞEKİL 3: En üretken ülkeler.

ŞEKİL 4: En üretken kurumlar.

ŞEKİL 5: En verimli dergiler.

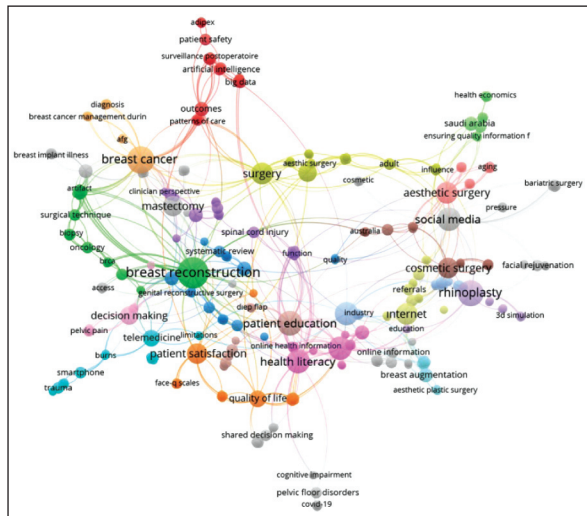
kili olduğu bulunmuştur. Anahtar kelimelere ilişkin kronolojik sürece bakıldığında ilk dönemde kullanılanlar mor renkle, son dönemde kullanılanlar ise sarı renkle vurgulanmıştır. Son dönemlerde hasta memnuniyeti, etkileme, baskı ve kaliteli bilginin sağlanması (sırayla patient satisfaction, influence, pressure ve ensuring quality information) gibi anahtar kelimelerin daha sık kullanıldığı görülmüştür (Şekil 6).

İncelenen çalışmalar 783 yazar tarafından yürütülmüştür. Janis, Lee ve Ricci'nin dörder çalışmayla

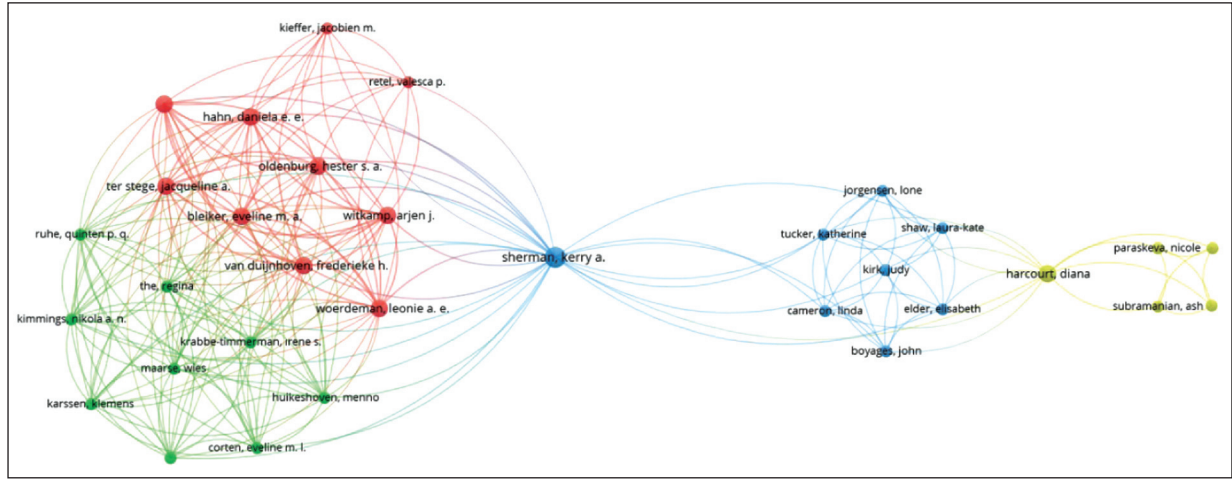
en çok yayın üreten yazarlar olduğu görülmüştür. Altı yazarın 3 çalışması, 26 yazarın 2 çalışması, diğer yazarların ise 1 çalışmasının olduğu belirlenmiştir. Üç ve daha fazla yayını olan araştırmacılar arasındaki sosyal ağ analizleri incelenmiş ve 9 yazara ulaşılmıştır. Ağ haritalarının bağlantıları bir set hâlinde gösterilmekte olup (TLS=9 ve L=3), Janis'in (TLS=9; L=3) en yüksek bağlantıya sahip olduğu görülmüştür (Şekil 7).

TARTIŞMA

Plastik, estetik ve kozmetik cerrahi giderek büyüyen bir sektör hâline gelmiştir.²⁴ Özellikle kozmetik prosedürlerin sayısında gün geçtikçe artış görülmektedir.⁴ Bireylerin konuya yönelik bilgi arayışında ve karar verme sürecinde interneti kullanmaları dikkat çekmektedir.^{3,25} Ayrıca sosyal medya aracılığı ile bilgi ve görsellerin yayılmasının, bireylerin kararları üzerindeki etkisi de en çok tartışılan konulardan biri hâline gelmiştir.⁴ Çevrim içi platformlarda yayılan bilgilerin güvenilirliği ve karar verme sürecinde hastalar tarafından nasıl yorumladığına ilişkin güncel verileri elde etmek için alandaki çalışmaların incelenmesi önemlidir. Bu bibliyometrik analizde, 1999-2023 yılları arasında WoS veri tabanında plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanacak hastaların karar verme sürecinde internet kullanma durumlarına yönelik araştırmalar incelenmiştir.

ŞEKİL 6: Yazar anahtar kelimelerin birlikte bulunma ağı.

ŞEKİL 7: En üretken yazarların analizi.

Çalışmada plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye karar vermede internet kullanımına yönelik yapılan çalışmaların sayıları, en çok yayın yapan dergiler, ülkeler, kurumlar, yazarlar ve anahtar kelimeler incelenmiş ve görselleştirilmiştir. Günümüzde plastik, estetik ve kozmetik cerrahi prosedürlerinin giderek artması konuya yönelik yapılan çalışmaların artışı da beraberinde getirmiştir (Şekil 2).^{1,2} Şekilde görüldüğü gibi 1999 yılında bir araştırma yapılırken, yıllar içinde ivme kazanmış ve 2023 yılında 25 çalışmaya ulaşılmıştır. Özellikle son 5 yıldaki artış, hastaların karar verme sürecinde internet ve sosyal medya kullanımındaki artışı da göz önüne sermektedir. Bu durumun, internet ve sosyal medyanın geniş kitlelere ulaşması, çevre etkisi, sosyal medyada görseleğe verilen öneme dikkat çekilmesi ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

Plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye karar vermede internet kullanımına yönelik yapılan çalışmaların çoğunlukla ABD, İngiltere ve Kanada’da yapıldığı tespit edilmiştir. Yazarların kurumları incelendiğinde, ülkelerle benzerlik gösterdiği ve Stanford, Toronto ve Northwestern Üniversitelerinin en fazla yayın yapan kurumlar olduğu bulunmuştur. Diğer bibliyometrik çalışmalarda da en fazla yayın yapan ülkenin ABD, üniversitenin ise Stanford olduğu tespit edilmiştir.^{26,27} Son yıllarda ABD’de estetik ve kozmetik cerrahi uygulamalarının artarak devam etmesi ve sık uygulanması araştırmaların da burada daha fazla yapılmasını açıklayabilir.^{1,2}

Plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye karar verme sürecinde internet kullanımını ele alan çalışmaların, farklı dergilerde yayımlandığı görülmektedir. Journal of Plastic Reconstructive and Aesthetic Surgery ve Aesthetic Plastic Surgery dergilerin, bu konuda en fazla yayın yaptığı belirlenmiştir. Dergilerin WoS veri tabanı analizinde “Science Citation Index Expanded” kategorisinde yer aldığı ve “Category Quartile Q2” olduğu görülmektedir. Ayrıca son 5 yılda dergi etki faktörü değerlerinin sırasıyla 2,9 olduğu ve 2,4 olduğu tespit edilmiştir.²⁸ Dergilerin hakemli olması, Q2 kategorisinde yer alması alan ile ilgili nitelikli çalışmaların yapıldığının göstergesidir. Ayrıca bu kriterlere sahip dergilerde yayın yapmak yayın kalitesini de gösterdiği için araştırmacılar içinde bir motivasyon kaynağı olabilir.

Plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye yönelik çalışmaların 352 farklı anahtar kelime ile geniş bir literatürü kapsadığı ve en sık kullanılan anahtar kelimelerin meme rekonstrüksiyonu, meme kanseri, sosyal medya, plastik cerrahi ve cerrahi olduğu görülmektedir. Anahtar kelimelerin dört tematik kümeye ayrılması, araştırmaların farklı yönlerini ortaya koymaktadır: Küme 1 plastik ve estetik cerrahiye, Küme 2 hasta karar verme süreçlerini, Küme 3 meme kanseri cerrahisini ve Küme 4 sağlık okuryazarlığını temsil etmektedir. Bu dağılım, konunun çok boyutlu ele alındığını ve araştırmacılar için yeni odak alanları oluşturabileceğini göstermektedir. Yapılan bibliyometrik çalışmalarda meme rekonstrüksiyonu meme

kanseri (breast cancer) ve plastik cerrahi (plastic surgery) sık kullanılan anahtar kelimeler olarak bulunmuştur.^{27,29,30} Çalışmalarda yazarların kullandığı ortak anahtar kelimeler konuya yönelik araştırmanın ana fikrinin bir genellemesidir.²⁹ Güncel araştırmaların odak noktasına yönelik bilgi sağlamaktadır. Anahtar kelimeler, çalışmaların içeriği hakkında fikir vermesi nedeniyle araştırmacılara güncel bilgiye erişimde yol gösterebilir.

SINIRLILIKLAR

Bu çalışmada bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Taramanın sadece WoS veri tabanının kullanılarak yapılması ve erken erişim, bildiri ve kitap yayınlarının hariç tutulması sınırlılık olarak sayılabilir. Ancak WoS'un güvenilir ve kaliteli yayınları içermesi nedeni ile çalışma açısından olumsuzluk yaratmayacağı da düşünülebilir. Bu çalışma; plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye karar verme sürecinde olan bireylerin internet kullanımına yönelik araştırma eğilimlerini sunmakta ancak hâlen alanla ilgi çalışma sayısının yeterli olmadığı görülmektedir.

SONUÇ

Çalışmada; plastik, estetik ve kozmetik cerrahi uygulanacak bireylerin karar verme sürecinde internet kullanma durumlarına yönelik yaklaşık 25 yıllık mevcut araştırmaların bibliyometrik analizi yapılmıştır. Alana yönelik yayın sayısı, en üretken ülkeler ve kurumlar, en çok kullanılan anahtar kelimeler, en çok atıf alan yayınlara yer verilerek genel bir bakış açısı sunulmuştur. Özellikle son 5 yılda yayın sayı-

sındaki artış, konunun günümüzdeki önemine dikkat çekmektedir. Bulguların klinisyenlere ve araştırmacılara yol gösterici olması beklenmektedir. Ayrıca çalışma sonuçlarının, internette yer alan düşük kalitede bilgi ve dokümanlara karşı savunmasız olan bireylerin güvenliği konusunda farkındalık yaratacağı da düşünülmektedir. Sonuçlar; plastik, estetik ve kozmetik cerrahiye ilişkin internette yer alan ve sosyal medya aracılığı ile yayılan bilgi ve görsellerin hasta güvenliğine etkisine yönelik daha fazla çalışma yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Songül Bişkin Çetin, Fatma Cebeci; **Tasarım:** Songül Bişkin Çetin, Fatma Cebeci; **Denetleme/Danışmanlık:** Songül Bişkin Çetin, Fatma Cebeci; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** Songül Bişkin Çetin; **Analiz ve/veya Yorum:** Songül Bişkin Çetin; **Kaynak Taraması:** Songül Bişkin Çetin, Fatma Cebeci; **Makalenin Yazımı:** Songül Bişkin Çetin, Fatma Cebeci; **Eleştirel İnceleme:** Songül Bişkin Çetin, Fatma Cebeci.

KAYNAKLAR

- Pearlman RL, Wilkerson AH, Cobb EK, Morrisette S, Lawson FG, Mockbee CS, et al. Factors associated with likelihood to undergo cosmetic surgical procedures among young adults in the United States: a narrative review. *Clin Cosmet Investig Dermatol.* 2022;15:859-77. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Fanning JE, Okamoto LA, Levine EC, McGee SA, Janis JE. Content and readability of online recommendations for breast implant size selection. *Plast Reconstr Surg Glob Open.* 2023;11(1):e4787. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Montemurro P, Porcnik A, Hedén P, Otte M. The influence of social media and easily accessible online information on the aesthetic plastic surgery practice: literature review and our own experience. *Aesthetic Plast Surg.* 2015;39(2):270-7. [Crossref] [PubMed]
- Sonmez M, Esiyok E. The effect of social media usage, appearance-related social media pressure and body mass index on body appreciation of cosmetic procedure patients. *Aesthetic Plast Surg.* 2023;47(6):2711-8. [Crossref] [PubMed]
- Murdock N, Missner A, Mehta V. Health literacy in oculofacial plastic surgery: a literature review. *Cureus.* 2023;15(7):e41518. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- McMahon ME, Gressmann K, Martin-Smith JD. An objective analysis of quality and readability of online information for patients seeking cosmetic surgery abroad. *J Plast Reconstr Aesthet Surg.* 2023;81:88-90. [Crossref] [PubMed]
- Performans Yönetimi ve Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı. Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi Uygulama Rehberi. 2011. [Link]

8. World Health Organization [Internet]. © 2025 WHO [Cited: March 20, 2024]. Safe surgery. Available from: [\[Link\]](#)
9. Donthu N, Kumar S, Mukherjee D, Pandey N, Lim Weng M. How to conduct a bibliometric analysis: an overview and guidelines. *Journal of Business Research*. 2021;133:285-96. [\[Crossref\]](#)
10. Jiang S, Liu Y, Zheng H, Zhang L, Zhao H, Sang X, et al. Evolutionary patterns and research frontiers in neoadjuvant immunotherapy: a bibliometric analysis. *Int J Surg*. 2023;109(9):2774-83. [\[PubMed\]](#) [\[PMC\]](#)
11. Mukherjee D, Lim WM, Kumar S, Donthu N. Guidelines for advancing theory and practice through bibliometric research. *Journal of Business Research*. 2022;148:101-15. [\[Crossref\]](#)
12. Yeung AWK. A revisit to the specification of sub-datasets and corresponding coverage timespans when using Web of Science Core Collection. *Heliyon*. 2023;9(11):e21527. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#) [\[PMC\]](#)
13. van Eck NJ, Waltman L. Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping. *Scientometrics*. 2010;84(2):523-38. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#) [\[PMC\]](#)
14. Aria M, Cuccurullo C. Bibliometrix: an R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*. 2017;11(4):959-75. [\[Crossref\]](#)
15. Gardiner S, Hartzell TL. Telemedicine and plastic surgery: a review of its applications, limitations and legal pitfalls. *J Plast Reconstr Aesthet Surg*. 2012;65(3):e47-53. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
16. Walden JL, Panagopoulos G, Shrader SW. Contemporary decision making and perception in patients undergoing cosmetic breast augmentation. *Aesthet Surg J*. 2010;30(3):395-403. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
17. Funderburk CD, Batulis NS, Zelones JT, Fisher AH, Prock KL, Markov NP, et al. Innovations in the plastic surgery care pathway: using telemedicine for clinical efficiency and patient satisfaction. *Plast Reconstr Surg*. 2019;144(2):507-16. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
18. Ward B, Ward M, Paskhover B. Google Trends as a Resource for informing plastic surgery marketing decisions. *Aesthetic Plast Surg*. 2018;42(2):598-602. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
19. Jejurikar SS, Rovak JM, Kuzon WM Jr, Chung KC, Kotsis SV, Cederna PS. Evaluation of plastic surgery information on the Internet. *Ann Plast Surg*. 2002;49(5):460-5. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
20. Dorfman RG, Mahmood E, Ren A, Turin SY, Vaca EE, Fine NA, Schierle CF. Google ranking of plastic surgeons values social media presence over academic pedigree and experience. *Aesthet Surg J*. 2019;39(4):447-51. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
21. Tijerina JD, Morrison SD, Nolan IT, Vail DG, Nazerali R, Lee GK. Google Trends as a tool for evaluating public interest in facial cosmetic procedures. *Aesthet Surg J*. 2019;39(8):908-18. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
22. Montemurro P, Cheema M, Hedén P. Patients' and surgeons' perceptions of social media's role in the decision making for primary aesthetic breast augmentation. *Aesthet Surg J*. 2018;38(10):1078-84. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
23. Ricci JA, Vargas CR, Chuang DJ, Lin SJ, Lee BT. Readability assessment of online patient resources for breast augmentation surgery. *Plast Reconstr Surg*. 2015;135(6):1573-9. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
24. Rufai SR, Davis CR. Aesthetic surgery and Google: ubiquitous, unregulated and enticing websites for patients considering cosmetic surgery. *J Plast Reconstr Aesthet Surg*. 2014;67(5):640-3. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
25. Lazar CC, Deneuve S. Patients' perceptions of cosmetic surgery at a time of globalization, medical consumerism, and mass media culture: a French experience. *Aesthet Surg J*. 2013;33(6):878-85. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
26. Ding H, Li S, Fu Q, Zhou G, Wang Y, Zheng C, et al. Facial cosmetic injection: a bibliometric analysis of research status and hotspots. *J Cosmet Dermatol*. 2024;23(3):746-57. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
27. Xi T, Guo R, Wu X, Jiang H, Xiong J. A bibliometric and visualized research on global trends of abdominoplasty, 2011-2021. *J Cosmet Dermatol*. 2022;21(12):6893-901. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
28. WOS (Web of Science) [Internet]. © 2025 Clarivate [Cited: March 20, 2024]. Available from: [\[Link\]](#)
29. Zhang H, Gao Y, Ying J, Yu H, Guo R, Xiong J, Jiang H. Bibliometric analysis of global research on breast reconstruction after mastectomy for breast cancer from 2011 to 2021. *J Cosmet Dermatol*. 2023;22(7):2071-82. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)
30. Rymer BC, Choa RM. A worldwide bibliometric analysis of published literature in plastic and reconstructive surgery. *J Plast Reconstr Aesthet Surg*. 2015;68(9):1304-8. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)